

Н. В. АРТИКУЦА,

кандидат філологічних наук, науковий курівник
Центру інноваційних методик правничої освіти
НаУКМА, м. Київ

ІННОВАЦІЇ ЯК ФАКТОР МОДЕРНІЗАЦІЇ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Стаття присвячена освітнім інноваціям як визначальному факторові модернізації та підвищення якості вищої освіти України у контексті європейської інтеграції. Особливу увагу приділено питанням управління інноваціями в університеті та діяльності інноваційних центрів у структурі вищих навчальних закладів. Автор обґрунтовує доцільність створення спеціальних науково-методичних структур для допомоги викладачам у розробленні та впровадженні новітніх форм і методів навчання на основі досвіду роботи Центру інноваційних методик правничої освіти НаУКМА.

Статья посвящена образовательным инновациям как определяющему фактору модернизации и повышения качества высшего образования Украины в контексте европейской интеграции. Особое внимание уделяется вопросам управления инновациями в университете и деятельности инновационных центров в структуре высших учебных заведений. Автор обосновывает целесообразность создания специальных научно-методических структур для помощи преподавателям в разработке и внедрении новейших форм и методов обучения на основе опыта работы Центра инновационных методик юридического образования НаУКМА.

This article is dedicated to the educational innovations as a determinant factor of modernization and of increasing the quality of high education in Ukraine in the context of Europe integration. Attention is focused on the questions of using this innovations in the University and the activity of the Innovation Centers in high education establishments. Author proves the advisability of creating special guidance structures to help lecturers in working up and in implantation new educational forms and methods on the basis of working experience of "The Center of the innovative methods of law education in the National University of Kyiv-Mohyla Academy".

Нинішня концепція розвитку освіти в Україні втілює ідею реформування і модернізації системи вищої освіти згідно із західноєвропейськими підходами та принципами, спрямованими на досягнення університетами найвищої якості освітніх послуг, конкурентноспроможності та бездоганності, доступності й демократичності. Визнання європейською спільнотою освітньо-наукової сфери як пріоритетної для забезпечення життєдіяльності і прогресу людства зобов'язує уряди та освітні структури здійснювати реальні кроки на шляху створення високоєфективного освітнього простору в єдиній Європі.

Протягом останніх десятиліть провідними європейськими університетами розроблялись головні положення, принципи, цілі і напрями формування єдиного

європейського освітнього простору, які були закріплені в текстах таких найважливіших міжнародних документів: Велика хартія університетів (Magna Charta Universitatum) (18 вересня 1988 р., Болонья), Лісабонська конвенція (11 квітня 1997 р., Лісабон), Сорбонська декларація (25 травня 1998 р., Париж), Болонська декларація: Спільна заява європейських міністрів освіти (18-19 червня 1999 р., м. Болонья), Конвенція європейських вищих навчальних закладів і освітніх організацій (29-30 березня 2001 р., м. Саламанка), Комюніке зустрічі європейських міністрів, які відповідають за вищу освіту (18-19 травня 2001 р., м. Прага), Комюніке конференції міністрів, відповідальних за вищу освіту (19-20 вересня 2003 р., м. Берлін), Загальноєвропейський простір вищої освіти – досягнення цілей: Комюніке Конференції міністрів країн Європи, відповідальних за сферу вищої освіти (19-20 травня 2005 р., м. Берген), Декларація з Грацу: Роль університетів до 2010 року і далі. Сьогодні ці базові документи уважно вивчаються і широко дискутуються у науково-педагогічних колах багатьох країн.

В Україні проблема модернізації та підвищення якості вищої освіти в Україні була предметом обговорення на багатьох міжнародних та всеукраїнських конференціях, нарадах, круглих столах, семінарах. Серед них: "Проблеми модернізації освіти України в контексті Болонського процесу" (Київ, 20-21 лютого 2004 р.); "Проблеми адаптації вищої освіти в Україні до європейських стандартів і принципів Болонського процесу" (Ужгород – Сніна), 23-26 березня 2004 р.); "Україна – суб'єкт європейського освітнього простору" (Київ, 24-25 травня 2005 р.); "Інноваційні технології у вищій юридичній освіті" (Київ, 25-28 травня 2005 р.); "Ціннісні пріоритети освіти у XXI столітті: орієнтири та напрямки сучасної освіти" (Луганськ, 2-5 жовтня 2005р.); "Освіта і культура в контексті Болонського процесу" (Миколаїв, 25-27 жовтня 2005 р.); "Сучасні технології підготовки фахівців в умовах подальшого розвитку вищої освіти" (Харків, 27-28 жовтня 2005 р.); "Тенденції та перспективи сучасної університетської освіти" (Київ, 12 квітня 2006 р.); "Модернізація освіти: пошуки, проблеми, перспективи" (Київ-Переяслав-Хмельницький, 22-25 травня 2006 р.) та ін.

Основні принципи освітньої політики держави та конкретні заходи щодо інтеграції української освіти в загальноєвропейський освітній простір віддзеркалені в нормативно-правових документах, що регулюють інноваційну діяльність у вищій освіті України. Це насамперед відповідні Укази Президента України, Постанови Верховної Ради, Постанови Кабінету Міністрів України, Рішення колегії Міністерства освіти і науки України та ін. У 2004 р. відбулися і парламентські слухання з порядком денним "Про стан і перспективи розвитку вищої освіти в Україні".

Серед важливих нормативно-правових актів, що визначають перспективи і напрями розвитку вітчизняної освіти й науки: Укази Президента України ("Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні" від 04.07.2005 р. № 1013/2005; "Про заходи щодо вдосконалення системи вищої освіти" від 17.02.2004 р. № 199; "Про стратегію економічного і соціального розвитку України "Шляхом європейської інтеграції" на 2004-2015 рр." від 28.04.2004 р. №493/ 2004); Постанови Кабінету Міністрів України ("Про затвердження Державної програми Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці" на 2006-2010 роки" від 07.12.2005 р. № 1153; "Про утворення Міжвідомчої комісії з підтримки Болонського процесу

в Україні" від 01.01.2006 р. № 82; "Про утворення інституту інноваційних технологій і змісту освіти" від 07.02.2006 р. № 108 та ін.

Міністерство освіти і науки (МОН) України прийняло цілу низку конструктивних рішень з питань забезпечення ефективності та якості освіти. Це насамперед рішення колегії МОН України за 2004-2006 рр.: "Підвищення ефективності вищої освіти – визначальний чинник зростання соціально-економічного потенціалу держави" (від 23.02.2006 р. № 2/1-4); "Підвищення ефективності вищої освіти і науки як дієвого чинника розвитку та інтеграції в європейське співтовариство" (від 27.02. 2004 р.); "Вища освіта і наука – найважливіші сфери відповідальності громадянського суспільства та основа інноваційного розвитку" (від 24.04.2005 р. № 3/2-4); "Про виконання програми діяльності Кабінету Міністрів України "Назустріч людям" щодо забезпечення доступу до якісної освіти" (від 18.08.2005 р. № 8/1-2). Низка наказів і листів Міністерства освіти і науки України присвячена концептуальним засадам розвитку освіти в Україні та її інтеграції в європейський освітній простір, програмі дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України, впровадженню кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації.

Аналіз нормативно-правової бази з питань подальшого розвитку української вищої освіти, а також сучасних науково-практичних розробок праць працівників вищої школи засвідчує: входження в загальноєвропейський освітній простір неможливе без модернізації, реформування та підвищення якості усієї науково-освітньої діяльності, без удосконалення управління й матеріально-технічного забезпечення усіх структурних ланок системи вищої освіти, без постійного пошуку, впровадження і вдосконалення форм і методів освітянської роботи.

Актуальним державним і освітянським завданням у контексті європейської інтеграції є створення такого ефективного інноваційного клімату в кожному освітньому закладі, який не лише забезпечить високоякісну підготовку фахівців на рівні європейських і світових вимог, але й сприятиме формуванню всебічно і гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійної оновлення знань, професійної мобільності, швидкої адаптації та змін у соціально-культурній сфері, системі управління і виробництва, організації праці в умовах ринкової економіки. Адже стрімка динаміка нинішнього життя суспільства, революційний розвиток технологій, швидкість продукування і накопичення знань, інформації відбуваються значно швидше, ніж змінюються покоління, що сприяє пошукові нових освітніх моделей і технологій.

Інноваційний характер сучасної цивілізації і сучасної економіки потребує людину інноваційного типу, здатну оволодівати великим обсягом нової інформації, орієнтуватися в ній, сприймати зміни, продукувати нові ідеї та знання, ефективно працювати і продовжувати самоосвіту фактично протягом усього свого життя.

На формування освітнього середовища у сучасних умовах істотно впливають такі важливі тенденції цивілізаційного і суспільного розвитку, як: світова глобалізація, зокрема активізація міжнародного обміну і взаємодії; зростання конкуренції на всіх рівнях і в усіх галузях життя суспільства; розширення сфери ринкових відносин; інтеграція науки і виробництва, об'єднання капіталу (промислового, банківського,

торгівельного та ін.) у потужні структури, здатні виробляти високотехнологічний продукт; синтез науки і освіти як передумова формування суспільства високого інтелекту, світу науково-інформаційних технологій; інтеграція і міждисциплінарність сучасного знання, поява нових галузей науки і виробництва, відповідно і нових галузей знань, навчальних дисциплін та багато інших чинників.

Ось чому стратегічною метою реформування і модернізації вищої освіти в Україні обрано щонайперше створення ефективного інноваційного клімату у вищих навчальних закладах, сприяння прогресивним нововведенням, впровадження сучасних технологій і методів навчання, створення нових освітніх моделей і структур.

Для досягнення цієї мети на державному рівні розроблений план конкретних заходів і дій, що передбачають фронтальну модернізацію освітньої діяльності вищої школи на рівні європейських вимог. Назвемо найважливіші з них:

- застосування багатоступеневої системи вищої освіти, запропонованої учасниками Болонського процесу;
- впровадження кредитно-модульно-рейтингової системи організації навчального процесу, в якій кредити, модулі і критерії оцінки якості знань студентів узгоджуються з Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS);
- уведення додатка до диплома з метою визнання національної школи європейською системою вищої освіти;
- матеріально-технічне переоснащення усієї системи освіти, зокрема обов'язкова комп'ютеризація навчання та його організації;
- удосконалення організаційних, економічних, соціальних та науково-методичних основ управління вищими навчальними закладами;
- активізація міжнародної співпраці і вільне пересування студентів, викладачів, менеджерів освіти та дослідників;
- впровадження інноваційних технологій, методик і форм викладання;
- посилення науково-дослідного та прикладного аспектів освіти, перетворення університетів на науково-освітні комплекси;
- демократизація та гуманізація навчального процесу, спрямовані та формування всебічно розвиненої, самодостатньої особистості, здатної творчо і самостійно мислити, діяти, працювати;
- розширення спектру мовної підготовки фахівців (опанування декількох мов) як необхідна умова підтримки високої професійної компетентності та витребуваності на міжнародному рівні.

Особливу роль у реалізації цих завдань мають відігравати спеціальні інноваційно-освітні структури (центри), покликані розробляти, впроваджувати й удосконалювати нові ефективні технології, методи і форми навчання та його організації. Ці структури створені та діють на всіх рівнях освітньої системи: від керівних та урядових структур до ВНЗ та їхніх структурних підрозділів. Таким структурам, як Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, Науково-методичний центр вищої освіти МОН України, Відділ інноваційних технологій Інституту вищої освіти НАН України, Центри інноваційних методик на рівні вищих навчальних закладів, належить відігравати особливу роль у створенні інноваційного середовища вищої школи, оскільки вони створені для

акумулявання, координування пошуку, розробки та впровадження нових ефективних технологій, моделей і форм навчання. Форми таких освітньо-інноваційних структур різні: інститути, центри, лабораторії, студії, майстерні, школи, групи (робочі, творчі) тощо. На прикладі моделі Центру інноваційних технологій вищої освіти розглянемо основні принципи, цілі і завдання, напрями і форми діяльності подібних структур.

Основні принципи діяльності інноваційно-освітнього центру базуються на тому, що інновації (оновлення, нововведення на основі досягнень науки і передового досвіду) в освітній сфері розглядаються як найбільш перспективні тенденції та процеси у розвитку сучасної системи вищої освіти, покликані до життя реальними факторами цивілізаційного розвитку суспільства. І не лише змінами геополітичного, економічного, соціально-культурного характеру, але й самою еволюцією людського знання, що спричинює появу нових наукових сфер та галузей застосування наукових розробок, удосконалення методології та методичного інструментарію пізнання світу, інтеграцію наукової сфери діяльності з технічною, виробничою, освітньою тощо.

Інноваційні технології у вищій освіті не можуть не віддзеркалювати сучасні суспільні, наукові, технічні та інші досягнення сучасної цивілізації. Вони мають забезпечувати соціальні, духовні та культурні потреби людини, сприяти досягненню суспільного прогресу, активізації та розширенню міжнародної наукової комунікації, демократизації та гуманізації освіти.

У зв'язку з цим у сучасному світі істотно зростає роль університетів як найважливіших науково-освітніх та культурно-просвітницьких центрів у єдиному світовому освітньому та інформаційному просторі. Інноваційний центр в структурі університету сприяє в реалізації такої функції університету, а також допомагає визначити власний шлях розвитку закладу, накреслити основні перспективні напрями його політики і діяльності, знайти оптимальні форми синтезу навчального і науково-дослідного процесів, широкої фундаментальної підготовки фахівців із вузькопрофільною спеціалізацією, удосконалити навчальний процес шляхом органічного поєднання класичних технологій і методів викладання з інноваційними. Такі пошуки сприятимуть забезпеченню універсальності, багатоплановості, гнучкості та ефективності сучасного навчального процесу.

Важливим принципом в організації роботи центру є програмно-цільовий підхід до вирішення конкретних наукових, методологічних і прикладних проблем, який передбачає створення постійних та тимчасових науково-дослідних колективів (груп) із залученням спеціалістів центру та інших установ та організацій.

Головними цілями діяльності інноваційно-освітніх центрів мають стати:

- організація і проведення наукових досліджень та створення науково-методичних розробок з інноваційних технологій вищої освіти, зокрема вивчення й розв'язання актуальних теоретичних і прикладних проблем, що виникають на міждисциплінарному рівні;
- модернізація й оновлення змісту й форм навчального процесу у вищій школі, створення нових принципів підходів до організації та наповнення навчального процесу на основі сучасних тенденцій розвитку суспільного життя і з урахуванням соціальних потреб (зокрема, нові спеціалізації, багаторівневість підготовки фахівців, врахування соціального замовлення тощо);

- поширення, впровадження й удосконалення інноваційних методик викладання та форм виховної роботи;

- підвищення рівня професійної кваліфікації та педагогічної компетентності професорсько-викладацьких кадрів на основі поєднання досягнень науки і практики у сфері інноваційних технологій вищої освіти.

Задля досягнення таких цілей потрібно виконати низку першочергових завдань:

- налагодити інформаційно-аналітичне забезпечення науково-методичної та навчальної діяльності ВНЗ;

- здійснити моніторинг ефективності роботи усіх підрозділів в структурі університету;

- проаналізувати систему підготовки викладачів для роботи у ВНЗ і створити ефективну модель підвищення кваліфікації викладацького складу усіх рівнів;

- розглянути можливі механізми і способи стимулювання інноваційно-педагогічних пошуків у викладацькій та дослідницькій роботі;

- розробити комплекс науково-методичних рекомендацій та пропозицій щодо стратегічного розвитку і вдосконалення освітнього закладу та його структурних підрозділів на основі результатів моніторингу та наукових досліджень;

- налагодити контакти із зарубіжними, міжнародними та провідними українськими установами (організаціями, об'єднаннями, асоціаціями, закладами) з метою розширення й поглиблення досліджень в галузі інноваційних освітніх технологій.

В університетах, які тільки-но починають впроваджувати кредитно-модульну або кредитно-рейтингову форму організації навчального процесу, центри беруть на себе розробку систем кредитів, модулів та рейтингової оцінки якості знань студентів, які узгоджуються з Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS). З цієї метою на основі попереднього вивчення зарубіжного досвіду, а також досвіду найкращих українських ВНЗ, які запровадили цю систему, центри організують навчання керівників, викладачів та методистів у формі семінарів, тренінгів, практичних конференцій.

Якість освітніх послуг визначається багатьма складовими (науковий, кадровий, матеріально-технічний потенціал тощо), ось чому діяльність університетських науково-освітніх центрів має комплексний характер. Вона синтезує організаційні, науково-дослідні, науково-методичні, навчально-методичні, інформаційні та просвітницькі функції, виконання яких має належним чином забезпечуватись. Розглянемо детальніше зміст цих функційних параметрів. Організаційна діяльність інноваційно-освітнього центру передбачає перш за все:

- його нормативно-правове, матеріально-технічне та кадрове забезпечення;

- визначення стратегії та тактики його розвитку, пріоритетних напрямів і завдань, координацію усього комплексу робіт;

- встановлення контактів і співробітництва з інноваційними центрами різних рівнів, організації заходів (конференцій, семінарів, круглих столів, тренінгів, шкіл, зустрічей, майстер-класів, обміну досвідом);

- пошук найбільш обдарованих викладачів і педагогів-новаторів, організацію підготовки викладачів ВНЗ до роботи за кордоном та ін.

До сфери науково-дослідної діяльності центрів належать такі види робіт:

- вивчення сучасних тенденцій розвитку вищої освіти в Україні та за кордоном;
- визначення форм і напрямів модернізації вищої школи у зв'язку з приєднанням до Болонського процесу;
- опрацювання науково-методичних та практичних рекомендацій щодо викладання навчальних дисциплін у вищих навчальних закладах;
- аналіз і узагальнення передового досвіду викладання у провідних ВНЗ;
- експертиза наукових, науково-методичних та навчально-методичних розробок у сфері інноваційних технологій вищої освіти;
- переклад українською мовою навчальних, методичних, науково-методичних і практичних матеріалів зарубіжного походження;
- поширення кращого вітчизняного, європейського і світового досвіду у цій сфері.
- підтримка та проведення наукових, науково-методичних і науково-практичних конференцій, семінарів і круглих столів з проблем інновацій у сфері вищої освіти;
- підготовка до друку та видання колективних і авторських монографій, наукових статей, матеріалів наукових та науково-практичних конференцій з інновацій.

Важливою складовою науковою роботи центру в сучасних умовах є перекладацька діяльність та видавнича діяльність, яка допоможе ознайомити освітян з науковими, нормативними, методичними та навчальними матеріалами зарубіжного походження, сприятиме налагодженню контактів, обміну досвідом та професійному спілкуванню викладачів ВНЗ з колегами, менеджерами освіти та дослідниками з інших країн.

Науково-методична діяльність інноваційних освітніх центрів, спрямована на всебічне науково-методичне, інформаційне та сучасне технічне забезпечення навчального процесу на рівні сучасних вимог, містить такі компоненти:

- створення комп'ютерної бази даних "Інновації у вищій освіті";
- збір, систематизація, каталогізація електронних і друківаних матеріалів;
- укладання повного реєстру інноваційних методик викладання дисциплін та їхній опис;
- ознайомлення викладачів, методистів та інших співробітників ВНЗ із прогресивними педагогічними технологіями та методиками викладання дисциплін;
- надання практичної допомоги викладачам в оволодінні, розробці та вдосконаленні методів навчання та виховання студентів;
- створення спеціального банку ідей і новаторського педагогічного досвіду (включаючи відеозаписи відкритих лекцій, майстер-класів, рольових ігор);
- видання друківаних та електронних науково-методичних та довідково-інформаційних матеріалів з питань освітніх інновацій (показників, тематичних збірників, інформаційних бюлетенів та ін.), різноманітних науково-методичних праць та навчальної літератури, новаторських за формою і змістом (програми, науково-методичні розробки, посібники, підручники, методичні рекомендації тощо), приділяючи першочергову увагу оригінальним авторським розробкам, що втілюють нові, зокрема міждисциплінарні, напрями.

Пріоритетним напрямом роботи центрів має стати розроблення науково-методичних рекомендацій щодо модернізації та забезпеченню якості, удосконаленню системи навчання у ВНЗ, підвищення професійної кваліфікації та педагогічної майстерності викладачів.

Навчально-методична діяльність інноваційно-освітнього центру також здійснюється у кількох напрямках:

- створення та проведення спеціальних навчальних курсів з інноваційних технологій та методик викладання з демонстрацією їх можливостей для викладачів, аспірантів і студентів ВНЗ;
- організація роботи творчих майстерень, майстер-класів, семінарів та тренінгів професійного зростання для професорсько-викладацького складу ВНЗ;
- презентація інноваційних (інтерактивних, аудіовізуальних та ін.) методик викладання (рольові ігри, кейс-метод, моделювання, робота в малих групах, дискусії із запрошенням фахівців та ін.);
- забезпечення роботи шкіл (студій) для молодих викладачів (навчання в яких, на нашу думку, має бути обов'язковим для усіх викладачів-початківців і завершуватися наданням відповідного сертифіката);
- запровадження рейтингу викладачів навчальних дисциплін як дієвої системи відбору та залучення найкращих фахівців на ринку викладацьких кадрів.

Інформаційно-просвітницька діяльність центру, яка має бути технічно і матеріально забезпеченою, спрямована не лише на ознайомлення з прогресивним світовим досвідом та його впровадженням у вітчизняну освіту, але й на інтеграцію українського досвіду у світову освітню систему. З цією метою мають широко використовуватися можливості засобів масової інформації. Інтернет-ресурси (зокрема необхідно створити і підтримувати веб-сайт центру, проводити інтернет-заходи (конференції, дискусії, дебати з тих чи інших актуальних питань та ін.). Надзвичайно важливо забезпечити широкий доступ споживачів до постійно оновлюваної комп'ютерної бази даних з освітніх інновацій.

Достатньо трудомістким, але вельми перспективним напрямом діяльності центру є мультимедійне забезпечення навчальних студій та програм, виготовлення CD з різноманітними навчально-пізнавальними матеріалами, фото-, відеозйомка інноваційних форм навчальної роботи з метою створення фотомаріалів, відео-, фільмотеки відкритих лекцій, майстер-класів, рольових ігор, аудиторних та позааудиторних заходів); виготовлення та розповсюдження навчальних аудіо-, відео- та інших наочних матеріалів для навчання (наприклад, електронних підручників, посібників, тренажерів, тестових завдань), які можуть використовуватись як для самостійної роботи студентів стаціонарного відділення, так і для заочного та дистанційного навчання, післядипломної освіти.

Створення інформаційних матеріалів про різні напрями роботи центру матиме на меті забезпечувати поліграфічною продукцією, відеокасетами та CDз навчальними матеріалами не лише викладачів і студентів ВНЗ, але й учасників тренінгів, семінарів, конференцій, організованих центром.

Загальноуніверситетський центр інноваційних технологій вищої світи координує роботу всіх факультетських ті міжфакультетських інноваційно-освітніх структур, які спеціалізуються в тому чи іншому напрямі. Це можуть бути центри (лабораторії, школи, студії) інноваційних методик викладання дисциплін одного циклу (наприклад, суспільних, природничих, технічних) або декількох. Так, у Національному університеті

"Києво-Могилянська академія" на факультеті правничих наук з 2003 р. діє Центр інноваційних методик правничої освіти, який виконує науковий проект "Розробка і вдосконалення інноваційних методик підготовки спеціалістів і магістрів права". На базі Центру та Експериментальної навчальної лабораторії "Юридична клініка" створений Інформаційно-тренінговий центр юридичної клінічної освіти України.

У НаукМА проведено низку міжнародних наукових конференцій, семінарів та круглих столів з проблем освітніх інновацій: "Практичні проблеми юридичної освіти України в контексті європейської інтеграції" (2001), "Інноваційні методики юридичної освіти: поняття, зміст та практика застосування" (2003), "Інноваційні технології у вищій юридичній освіті" (2005), "Правнича освіта у посткомуністичних країнах" (2006), у яких брали участь представники провідних університетів світу. Видані матеріали конференцій, а також бібліографічний покажчик "Інновації у вищій освіті" (К., 2005), в якому представлено українські та зарубіжні розробки за період з 1995 р. В університеті успішно функціонують також інші освітні структури інноваційного типу: Інститут громадянської освіти, Києво-Могилянська бізнес-школа, Лабораторія законодавчих ініціатив, Лабораторія сучасних інформаційних технологій, Могилянська школа журналістики, Науково-дослідний центр кінематографічних студій, Центр європейських гуманітарних досліджень, Центр досліджень Центрально-Східної Європи, Центр міждисциплінарних досліджень світової політики, Центр тестових технологій тощо. Необхідність координації, акумулювання та узагальнення інноваційного досвіду поставила на порядок денний питання про створення загальноуніверситетського Центру інноваційних технологій вищої освіти. Це одне з пріоритетних завдань стратегічного плану розвитку академії на найближчі роки.

Отже, створення на базі провідних університетів України спеціалізованих інноваційних центрів, організація і діяльність яких ґрунтується на комплексному підході, слугуватиме дієвим механізмом модернізації та реформування не лише університетської освіти, але й усієї системи вищої школи в Україні, прискоривши її входження в загальноєвропейський та євроатлантичний освітній простір.

© Артикуца Н.В.